

אי שרי למעבד בשבת צירוף של שני Chemicals להדדי אשר בצירופם מולידים חום, ואם מותר לבשל בחום זה

צירוף של שני Chemicals להדדי אשר בצירופם מולידים חום

יש לדון בדבר שנתחדש בזמנינו, אשר יש אופן של בישול וחימום מאכלים על ידי צירוף של שני Chemicals להדדי, והיינו שמחברים יחדיו שני כוחות של Chemicals הסותרים זו את זו, ובזה נהווה חום גדול עד שיש בכוחו גם לבשל, ולא נהיה אש אלא נהיה חום גדול וחזק. ובאמת יש הרבה מיני תוצאות אשר יכול להיות מצירוף שני Chemicals להדדי וזה תלוי בסוגי Chemicals, וכמו שישנם מיני Chemicals שכאשר מצרפים אותם יחדיו יש בכוחם לקחת דברים רכים ולהקשות אותם לחומר עב, וכן יכול להיות מצירוף שני הכוחות הנ"ל קור חזק ועוד ועוד, אבל כאן דנין באופן שע"י הצירוף נהיה לחום גדול.

אי שרי למעבד זאת בשבת ואם מותר לבשל בחום זה

ויש לברר בזה בתרתי, בראשונה לגבי עצם צירוף שני ה - Chemicals יחדיו, אי שרי למיעבד זאת בשבת או לא, וגם יש לשאול אם כבר יש בנמצא חום כזה אשר נתהווה מצירוף של שני הדברים הנ"ל, אי שרי לבשל בהם בשבת או שאין זה נקרא בישול באור ומותר.

והנה לגבי עצם צירוף שני ה - Chemicals ועשיית החום, הדין הוא

שאסור לעשות זאת בשבת, וגם נראה בפשטות שיש בהו איסור דאורייתא של בונה.

אסור לעשות הצירוף בשבת והוי איסור דאורייתא של בונה לכולי עלמא

והנה ביארנו בשיעורים הקודמים (בגליון פר' ויצא) שיש מחלוקת הפוסקים לגבי עלעקטר"י בשבת בזמננו, אי זה הוי איסור דאורייתא של בונה וזה שיטת החזון איש, או שאין בזה איסור דאורייתא של בונה אלא רק איסור דרבנן של מוליד וכה סובר הגרש"ז אורבאך.

אמנם בכאן, גם החולקים על שיטת החזון איש בעלעקטר"י, יודו שיש בזה איסור דאורייתא של בונה, כי הכא הצירוף שעושה האדם בידיים של שני ה - Chemicals שהם שני כוחות הסותרים זו את זו, הרי זה ממש גורם שיתהווה מציאות חדשה של חום חזק, וזה דבר מציאות שנבנה ממש כמו בניין שבונה האדם בידי.

ולכך ברור לכל שיש בזה איסור מן התורה של בונה, ואין לעשותו בשבת.

אם יש בנמצא חום כזה אסור לבשל בו בשבת

ואם יש כבר בנמצא חום שכזה, וכגון שעשה נכרי הצירוף הנ"ל ונהיה החום, צריך למידע שאסור לבשל בו בשבת, וזה הוי איסור דאורייתא של בישול בתולדות האור.

בישול על ידי חום נקרא בישול באור ואין זה נקרא בישול בחמה אשר מותר (או"ח סימן שי"ח סעיף ג'), כי כלל גדול יש בבישול בשבת, אשר כל דבר שמבשל בחום חזק, וכדרך שמבשלים באור ע"י חום חזק של אש, הרי זה נקרא בישול בתולדות האור ואסור מן התורה, וכן מובא בפוסקים שדבר שנהיה חם על ידי כח עלעקטר"י וכגון electric stove, הרי זה נחשב כמו בישול בתולדות האש ואסור מדאורייתא, כי זה חם ביותר ממש כמו אש, ובחמימות תליין מילתא. וכן הכא, מכיון שיש חום חזק אשר נהיה על ידי הצירוף של שני ה - Chemicals, הרי זה כבישול בתולדה דאור ואסור.

ויש לציין שאין זה כמו בישול בכלי ה - microwave שנתבאר בשיעורים הקודמים (בגליון פר' וישב) שהוא מותר (עיי"ש התנאים לשימושה וכו') מכח היותו בישול בחמה, כי התם דרך בישולו כלל אינו כמו אש, כי אינו מחמם על ידי חום כלל אלא דרך קרניים, והוא ממש כמו השמש שמחמם בקרניו ולא על ידי חום.

[אמנם עדיין צריך לדון אי במציאות שייך לבשל בזה, כי בפשטות על פי דרך הטבע אין חום זה מחזיק להרבה זמן אלא לכמה דקות בודדות, ואיזה דבר שייך לבשל בד' וה' מינוטיין, אמנם אי יהיה בנמצא דבר שבישולו כמה דקות בלבד ואפשר לבשל בהנה הרי זה יהיה אסור. (ובאמת כבר מצאנו בחז"ל שיעור קטן ביותר לבישול וזה בביצה קלה [שבת פט:], ודו"ק)].